



# ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE  
EUROPESE REKENKAMER

**Fraude in het gemeenschappelijk  
landbouwbeleid — Tijd om dieper te graven**

# Inhoud

SAMENVATTING (paragrafen I-XI) .....	2
INLEIDING (paragrafen 1-23) .....	3
REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (paragrafen 24-27).....	4
OPMERKINGEN (paragrafen 28-105).....	4
CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN (paragrafen 106 tot en met 112).....	13
Aanbeveling 1 — Een dieper inzicht in frauderisico's en -maatregelen bij de GLB-uitgaven verkrijgen en delen .....	15
Aanbeveling 2 — Bevordering van het gebruik van nieuwe technologieën bij het voorkomen en opsporen van fraude bij GLB-uitgaven.....	15

Dit document bevat, overeenkomstig artikel 259 van het [financieel reglement](#), de antwoorden van de Europese Commissie op door de Europese Rekenkamer in een speciaal verslag gemaakte opmerkingen en zal samen met het speciaal verslag worden gepubliceerd.

# SAMENVATTING (paragrafen I-XI)

## Antwoorden van de Commissie:

### Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de samenvatting

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) is een echt Europees beleid, aangezien de lidstaten middelen bundelen voor uitvoering om een gemeenschappelijk beleid met één Europese begroting.

De GLB-uitgaven van het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo), met 6,6 miljoen begunstigden, worden in gedeeld beheer uitgevoerd via een uitgebreid beheers- en controlesysteem dat de wettigheid en regelmatigheid van de GLB-uitgaven moet waarborgen.

Wanneer de Commissie de begroting onder gedeeld beheer uitvoert, worden de uitvoeringstaken gedeeld met de lidstaten. Deze laatste moeten alle nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de uit de EU-begroting gefinancierde acties correct, doeltreffend en in overeenstemming met de EU-regels worden uitgevoerd. De lidstaten moeten verplicht beschikken over systemen waarmee onregelmatigheden en fraude kunnen worden voorkomen, opgespoord en gecorrigeerd. De GLB-wetgeving bepaalt dat zij betaalorganen moeten accrediteren; dat zijn specifieke organen die verantwoordelijk zijn voor het beheer en de controle van de middelen van de Unie, en met name voor de betalingen aan begunstigden en de financiële verslaglegging aan de Commissie.

Tegelijkertijd brengen de door de lidstaten aangewezen certificerende instanties jaarlijks een advies uit met betrekking tot de volledigheid, nauwkeurigheid en waarachtigheid van de jaarrekeningen van het betrokken betaalorgaan, de goede werking van zijn interne controlesysteem en de wettigheid en regelmatigheid van de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven.

De Commissie is van mening dat landroof geen probleem vormt dat inherent is aan het misbruik van specifieke zwakke punten van de GLB-wetgeving. Deze verschijnselen houden veeleer verband met mogelijke tekortkomingen van de rechtsstelsels en met het toezicht op en de bescherming van de rechten van het individu in de lidstaten en moeten daarom in voorkomend geval via een algemene rechtsstatelijke benadering worden aangepakt.

Bij de accreditatieaudits die door het directoraat-generaal Landbouw en plattelandsontwikkeling (DG AGRI) worden verricht, wordt rekening gehouden met de fraudebestrijdingsmaatregelen die de betaalorganen in het kader van de componenten van de accreditatiecriteria hebben uitgevoerd, met name wat betreft intern milieu, autorisatie van aanvragen en monitoring (in de planningsfase wordt een risicobeoordeling uitgevoerd om na te gaan aan welke gebieden tijdens de audit extra aandacht moet worden besteed — met het frauderisico wordt altijd rekening gehouden in de planningsfase). In voorkomend geval hebben de bevindingen en aanbevelingen van DG AGRI geleid tot de uitvoering van plannen ter correctie of verbetering door de betaalorganen.

Het niveau van de verslagleggingsgegevens is gebaseerd op het professionele oordeel van de certificerende instanties. Indien de werkzaamheden van de certificerende instanties niet tot bevindingen hebben geleid, zijn de certificerende instanties niet verplicht nadere gegevens over de verrichte werkzaamheden te verstrekken.

De Commissie heeft het gebruik van controle door monitoring al vanaf 2018 aangemoedigd. Naast vrije toegang tot de Copernicus-diensten voor toegang tot gegevens en informatie (DIAS) voor GLB-monitoringdoeleinden te verlenen, heeft de Commissie richtsnoeren opgesteld, verschillende bijeenkomsten en webinars met belanghebbenden georganiseerd en in 2021 een campagne voor controle door monitoring gestart om vermeende of werkelijke technische belemmeringen bij het gebruik van gegevens van de Sentinel-satellieten voor GLB-monitoring aan te pakken. Als gevolg

daarvan is in 2021 het gebruik van controle door monitoring in de lidstaten verdubbeld ten opzichte van 2020, waardoor de tussentijdse mijlpaal van de Commissie, namelijk om tegen 2022 10 % van de oppervlakte cultuurgrond te bestrijken, werd overschreden.

De Commissie aanvaardt de aanbevelingen van de Rekenkamer.

## INLEIDING (paragrafen 1-23)

### Antwoorden van de Commissie:

**09.** “Fraude” waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, is gedefinieerd in artikel 3 van Richtlijn (EU) 2017/1371 (PIF-richtlijn) betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt, wat betreft elk handelen of nalaten met betrekking tot: (i) uitgaven die geen verband houden met aanbestedingen en (ii) uitgaven die verband houden met aanbestedingen. “Andere strafbare feiten (witwassen van geld, passieve en actieve corruptie, wederrechtelijke toe-eigening) waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad”, zoals beschreven in artikel 4 van de PIF-richtlijn, moeten in onderlinge samenhang worden beschouwd.

**11.** De door de Rekenkamer gebruikte begrippen “interne” en “externe fraude” stemmen niet geheel overeen met de begrippen “interne” en “externe onderzoeken” van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), zoals gedefinieerd in artikel 4 van Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013.

**EERSTE STREEPJE** — Hoewel inbreuken op het beroepsgeheim of passieve corruptie in veel gevallen ook met frauduleus gedrag in verband kunnen worden gebracht, is dit niet altijd het geval bij belangenconflicten die niet worden aangegeven.

**TWEDE STREEPJE** — In de PIF-richtlijn wordt een onderscheid gemaakt tussen fraude in verband met elk handelen of nalaten met betrekking tot: (i) uitgaven die geen verband houden met aanbestedingen en (ii) uitgaven die verband houden met aanbestedingen. “Andere strafbare feiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad”, zoals actieve corruptie, moeten geacht worden onder deze definitie te vallen.

**13. EERSTE STREEPJE** — Hoewel de Commissie, met name het directoraat-generaal Landbouw en Plattelandsontwikkeling (DG AGRI), de eindverantwoordelijke is voor het GLB, deelt zij het beheer ervan met betaalorganen in de lidstaten. Sinds 2015 geven onafhankelijke certificerende instanties in de lidstaten jaarlijkse oordelen over de regelmatigheid van de uitgaven van de betaalorganen.

**TWEDE STREEPJE** — Het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) voert administratieve onderzoeken uit naar fraude, corruptie en andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de EU-begroting worden geschaad, alsook naar ernstige fouten binnen de EU-instellingen.

**23.** Met betrekking tot de bevinding van de Rekenkamer dat de cijfers in de PIF-verslagen niet volledig waren, heeft de Commissie in haar antwoord op Speciaal verslag 01/2019 van de Rekenkamer uitgelegd dat het uitblijven van verslaglegging over bepaalde zaken in jaar x niet betekent dat er helemaal geen verslag over deze zaken zal worden gedaan. Daarom bestrijkt de analyse bij de voorbereiding van het PIF-verslag ten minste vijf jaar om het effect van een

dergelijke uitblijving van verslaglegging tot een minimum te beperken, en daarom worden de effecten van deze uitblijvende (niet-tijdige) verslaglegging slechts in beperkte mate geacht van invloed te zijn op de opsporingsramingen, zodat er geen sprake is van een significante invloed op de conclusies van de Commissie.

De Commissie is van mening dat het PIF-verslag het meest nauwkeurige instrument is dat beschikbaar is voor raming van de effecten van fraude met EU-middelen.

## REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (paragrafen 24-27)

Geen antwoorden van de Commissie.

## OPMERKINGEN (paragrafen 28-105)

### Antwoorden van de Commissie:

**30.** De Commissie wil erop wijzen dat fouten niet hetzelfde zijn als fraude.

De Commissie verwijst naar haar antwoord in het jaarverslag 2019 van de Rekenkamer, paragraaf 6.36, en neemt nota van de beoordeling van de Rekenkamer dat het risico op fraude groter is voor gebieden waar in het algemeen sprake is van medefinanciering op basis van vergoedingen, maar niet voor rechtstreekse betalingen en areaalgebonden uitgaven voor plattelandsontwikkeling, die het overgrote deel van de GLB-uitgaven uitmaken.

In het kader van het huidige GLB-wetgevingskader moet eraan worden herinnerd dat, wat betalingen op basis van vergoedingen betreft, er complexe voorwaarden en subsidiabiliteitsregels van toepassing zijn wanneer, voor de verwezenlijking van ambitieuze beleidsdoelstellingen, gerichte steun noodzakelijk is. Daarbij moet er dus een balans worden gevonden tussen enerzijds wettigheid en regelmatigheid en anderzijds het bereiken van beleidsdoelstellingen, rekening houdend met de uitvoeringskosten. Voor de periode 2023-2027 pakt de Commissie dit aan door het gebruik van vereenvoudigde kostenopties te promoten en het GLB te vereenvoudigen.

### FIGUUR 6 — FACTOREN DIE OP ONREGELMATIGHEDEN EN FRAUDE VAN INVLOED ZIJN

De Commissie herinnert aan de belangrijke rol van het geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS), met inbegrip van het landbouwpercelenidentificatiesysteem (LPIS), om het foutenrisico bij de areaalgebonden GLB-betalingen (rechtstreekse betalingen en enkele van de maatregelen voor plattelandsontwikkeling) laag te houden. Die rol wordt door de Rekenkamer erkend.

Zie het antwoord van de Commissie op paragraaf 30.

**31.** De Commissie wijst erop dat het kunstmatig creëren van de voorwaarden om aan de subsidiabiliteitscriteria te voldoen een onregelmatigheid is en niet noodzakelijkerwijs fraude. Tegelijkertijd is het verstrekken van onjuiste informatie om ten onrechte GLB-steun te ontvangen inderdaad een specifiek geval van frauduleus gedrag.

Kader 3 — Voorbeelden van simulering van activiteiten en vervalsing van documenten om EU-middelen te verkrijgen

De Commissie wijst erop dat de in kader 3 beschreven Slowaakse zaak een voorbeeld is van een doeltreffend functionerend beheer- en controlesysteem in de lidstaat, dat de schade aan de financiële belangen van de EU naar behoren heeft voorkomen en overeenkomstig de bestaande procedures naar behoren verslag heeft gedaan van deze zaak.

**40.** Met het oog op een veilige uitvoering van de afzetbevorderingsmaatregel voor wijn heeft DG AGRI in 2016 richtsnoeren<sup>1</sup> vastgesteld voor nationale steunprogramma's in de wijnsector, met name voor de afzetbevorderingsmaatregel. Daarnaast heeft DG AGRI in 2021 een nota aan de afgevaardigden van de lidstaten gestuurd over "technische problemen in de wijnsector — afzetbevordering in derde landen". Dit moet ertoe bijdragen dat de risico's voor uitvoering van de afzetbevorderingsmaatregel in de wijnsector worden beperkt.

**EERSTE STREEPJE** — Voor uitgaven in verband met personeelskosten geldt een wettelijke beperking van max. 50 % van de totale kosten van de uitgevoerde afzetbevorderingsmaatregel.

**TWEDE STREEPJE** — Controles ter plaatse in niet-EU-landen zijn geregeld in Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1150 van de Commissie. Er geldt geen specifieke verplichting/streefdoel voor de minimale steekproefsgewijze controles gericht op acties die in derde landen worden ontwikkeld. Bovendien schrijft de verordening geen controles ter plaatse voor op de plaats waar de acties worden uitgevoerd, maar alleen ter plaatse bij de begunstigde of de organiserende instantie. Controles ter plaatse op het gebied van de afzetbevordering voor wijn in derde landen zijn niet gericht op verificatie ter plaatse van de actie.

**DERDE STREEPJE** — Artikel 41 van Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1150 bevat bijzondere eisen wanneer de afzetbevorderingsactiviteiten worden uitgevoerd door een organiserende instantie.

**42.** De Commissie bevestigt dat de beschikking van de landbouwer over de subsidiabele hectaren een vereiste is voor de toewijzing van betalingsrechten en voor de activering van betalingsrechten met het oog op het ontvangen van de overeenkomstige betaling in het kader van de basisbetalingsregeling (BBR) of voor het ontvangen van de betaling in het kader van de regeling inzake een enkele areaalbetaling (REAB).

## Kader 5 — Wat is "landroof"?

Het verschijnsel landroof is breder dan de concentratie van landbouwgrond en steun bij een klein aantal begunstigden, waarvan de Commissie op de hoogte is (ongeveer 80 % van de rechtstreekse betalingen gaat naar 20 % van de GLB-begunstigden, hetgeen de verdeling van het grondbezit goed weerspiegelt). Vergeleken met de periode 2011-2013 heeft het GLB 2014-2022 geleid tot een aanzienlijke herverdeling van rechtstreekse betalingen naar kleinere landbouwers en gebieden met natuurlijke beperkingen. Het nieuwe GLB 2023-2027 gaat verder in de richting van een eerlijker verdeling van rechtstreekse betalingen via instrumenten zoals plafonnering, verlaging van betalingen en met name toepassing van aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid.

<sup>1</sup> Beschikbaar op [https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/wine-guidelines-national-support-programmes-2016-16-12\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/wine-guidelines-national-support-programmes-2016-16-12_en.pdf)

De Commissie wil erop wijzen dat er een verschil bestaat tussen enerzijds het illegaal verkrijgen van grond (wat inhoudt dat de eigendom van de grond wordt verkregen door middel van strafrechtelijke handelingen, zoals geweld of intimidatie) en het vervolgens daadwerkelijk voldoen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden, en anderzijds het slechts pretenderen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden te voldoen door valse en/of vervalste documenten over te leggen. Dit laatste kan een probleem zijn dat met de fraudebestrijdingsmaatregelen van het betaalorgaan kan worden opgespoord.

**47.** De Commissie is ingenomen met de positieve beoordeling door de Rekenkamer van de rol van het geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS) en het landbouwpercelenidentificatiesysteem (LPIS) bij het voorkomen en verminderen van fouten. Zie ook het antwoord van de Commissie op figuur 6.

**49.** De Commissie deelt het standpunt van de Rekenkamer dat deze manieren om onrechtmatig te profiteren van EU-middelen (bv. fraudeurs die landbouwgrond op onrechtmatige wijze willen verwerven en vervolgens steun willen aanvragen) waarschijnlijk het resultaat zijn van een efficiënt beheers- en controlesysteem, zoals het GBCS-LPIS, dat “fraudeurs” heeft gedwongen om andere manieren te vinden om de steun te verkrijgen. Deze andere manieren stellen de fraudeurs vaak bloot aan een grotere kans om te worden ontdekt en zwaardere sancties (waaronder lange gevangenisstraffen) te moeten ondergaan. In het algemeen bewijst dit de robuustheid van het bestaande systeem.

## **GEZAMENLIJK ANTWOORD VAN DE COMMISSIE OP FIGUUR 7 EN DE PARAGRAFEN 50 EN 51:**

Met betrekking tot “landroof” en frauduleuze praktijken wil de Commissie erop wijzen dat er een verschil bestaat tussen enerzijds het onrechtmatig verkrijgen van grond (hetgeen inhoudt dat de eigendom van de grond wordt verkregen door middel van criminele handelingen, zoals gewelddaden of intimidatie) en het vervolgens daadwerkelijk voldoen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden, en anderzijds het slechts voorwenden aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden te voldoen door valse en/of vervalste documenten over te leggen. Dit laatste kan een probleem zijn dat met de fraudebestrijdingsmaatregelen van het betaalorgaan kan worden opgespoord.

### **Kader 6 — Voorbeeld van onrechtmatig opgegeven grond in Italië**

De in kader 6 gepresenteerde situatie in Italië is door DG AGRI uitgezocht met twee audits, waarvan er één resulteerde in een financiële correctie van 158 miljoen EUR en één in een financiële correctie van 21 miljoen EUR. Dankzij de gecombineerde en gecoördineerde werkzaamheden van OLAF en DG AGRI werd de EU-begroting derhalve naar behoren beschermd. Dit illustreert nog maar eens dat de Commissie de hoogste prioriteit geeft aan fraudebestrijding en de bescherming van de financiële belangen van de EU.

**52.** De in kader 7 beschreven problemen houden niet noodzakelijkerwijs verband met tekortkomingen in de door de betaalorganen verrichte controles, maar veeleer met de tekortkomingen in de wijze waarop grondbezit en grondpacht in de specifieke lidstaat worden beheerd. De nadruk zou veeleer moeten liggen op de dringende noodzaak om die systemen te verbeteren in plaats van naar de controles van de betaalorganen als zodanig te kijken.

**53.** Noch in Verordening (EU) nr. 1307/2013, noch in het rechtskader voor het nieuwe GLB 2023-2027 (Verordening (EU) 2021/2115 inzake steun voor strategische plannen) wordt de aard gedefinieerd van de rechtsbetrekking die zou bepalen dat de subsidiabele hectaren ter beschikking van de landbouwer staan, aangezien er geen gemeenschappelijke regel kan worden gevonden die verenigbaar is met alle nationale wetgevingen. Een uitputtende lijst van eisen zou ook in strijd zijn met het concept van het nieuwe uitvoeringsmodel. In overeenstemming met het beginsel van contractvrijheid voldoen in dit verband echter alle wettelijk beschikbare vormen van “beschikken” over landbouwgrond in het nationale recht. Hierbij kan het onder meer, maar niet uitsluitend, gaan om eigendom, een grondconcessie, een schriftelijke pachtovereenkomst, een mondelinge pachtovereenkomst of een andere vorm van mondelinge overeenkomst, onbetwist bezit indien toegestaan op grond van nationale wetgeving of andere nationale rechtsvormen, rechtstraditie en/of de rechtsgewoonte.

**54.** De Commissie wijst nogmaals op het belang van adequate beheer- en controlesystemen die door de lidstaten moeten worden opgezet om onregelmatigheden te voorkomen en op te sporen en de financiële belangen van de Unie te beschermen. Om deze reden mogen controles niet worden beperkt tot gevallen van dubbele aanvragen. De vorm van de controles van de steunaanvragen en op het voldoen aan de eis dat de landbouwer over de subsidiabele hectaren moet beschikken, is echter een discretionaire keuze van de lidstaten.

**55.** In het kader van gedeeld beheer krijgen de lidstaten flexibiliteit bij het organiseren van hun controlesystemen. De verschillen tussen de methoden komen hierdoor tot uiting in de verschillende nationale systemen. Wat het moment van de controles betreft, moedigt de Commissie de lidstaten aan om zich op onregelmatigheden te richten en zich niet te beperken tot gevallen van dubbele aanvragen. De lidstaten wordt zelfs dringend verzocht te voldoen aan hun algemene verplichting om doeltreffende en systematische administratieve controles uit te voeren, waaronder het controleren op rechtmatige beschikking over de grond, ondanks hun beoordelingsmarge en het recht om te veronderstellen dat de subsidiabele hectaren ter beschikking van de aanvrager staan.

**56.** In het geval van dubbele aanvragen moeten de lidstaten ten eerste bepalen wie over de subsidiabele hectaren beschikt. Indien een van de aanvragers geen wettelijk recht heeft, kan hij of zij niet beweren rechtmatig over de grond in kwestie te beschikken. Indien twee partijen een rechtsbetrekking met betrekking tot de grond kunnen aantonen, moeten de nationale autoriteiten ten tweede, overeenkomstig de beginselen die in de zaak C-61/09 Landkreis Bad Dürkheim zijn vastgesteld, bepalen wie de beslissingsbevoegdheid heeft voor de op die hectaren verrichte landbouwactiviteiten, aan wie de winsten van deze activiteiten ten goede komen en wie de hiermee verbonden financiële risico's draagt.

**58.** De uitvoering van landbouwactiviteiten op landbouwgrond moet door de betaalorganen worden gecontroleerd in het kader van de vereiste controles op de subsidiabiliteitsvoorwaarden. Deze controlesystemen worden vervolgens regelmatig gecontroleerd door de certificerende instanties en, indien nodig, onderworpen aan audits van de Commissie. Vervolgens worden er financiële correcties toegepast indien deze controles ontoereikend blijken te zijn.

## Kader 8 — De aantrekkelijkheid van weideland en berggebieden voor fraudeurs

Naast de OLAF-onderzoeken hebben ook de audits van de Commissie betrekking op dit soort kwesties (bv. de aantrekkelijkheid van weideland en berggebieden voor fraudeurs) en worden er financiële correcties toegepast totdat de situatie is verholpen en de EU-begroting volledig is beschermd. Dit gebeurt zeer vaak in het kader van actieplannen die door de lidstaten onder toezicht



van de Commissie moeten worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de geconstateerde tekortkomingen volledig en snel worden verholpen.

## **GEZAMENLIJK ANTWOORD VAN DE COMMISSIE OP DE PARAGRAFEN 59 TOT EN MET 61:**

De Commissie wil benadrukken dat er een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen vastgestelde fraude en vermoedelijk frauduleuze onregelmatigheden. Fraude kan alleen worden onderzocht door instanties die bevoegd zijn om dergelijke gevallen te onderzoeken, zoals het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), het Europees Openbaar Ministerie (EOM) of de fraudebestrijdings- en rechtshandavingsinstanties van de lidstaten. Het kan alleen worden vastgesteld door middel van een definitieve bestuurs- of strafrechtelijke beslissing.

Voor twee van de twaalf gevallen die naar OLAF zijn gezonden, zijn de onderzoeken inmiddels afgerond en heeft OLAF financiële aanbevelingen aan DG AGRI gedaan met betrekking tot de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag. In deze twee specifieke gevallen heeft OLAF het bestaan van onregelmatigheden bevestigd, maar geen bewijs van fraude gevonden. De overige tien zaken worden nog onderzocht, zodat de Commissie hierover geen verdere commentaar kan geven.

Voorts merkt de Commissie met tevredenheid op dat het door de Rekenkamer gerapporteerde foutenpercentage voor het hoofdstuk Natuurlijke hulpbronnen de afgelopen twee jaar dicht bij de materialiteitsdrempel lag (1,9 % in 2019 en 2 % in 2020) en in overeenstemming was met het foutenpercentage dat DG AGRI in zijn jaarlijks activiteitenverslag heeft gerapporteerd.

De Commissie merkt op dat de Rekenkamer zich niet bevoegd acht om fraude te onderzoeken. Hetzelfde geldt voor auditors van de Commissie.

**62.** Wat de door de Commissie genomen maatregelen inzake GLB-fraude betreft, is de Commissie van mening dat zij een overzicht heeft van de frauderisico's en dat zij proactief blijft werken en het frauderisico voor GLB-uitgaven blijft monitoren.

## **GEZAMENLIJK ANTWOORD VAN DE COMMISSIE OP DE PARAGRAFEN 65 TOT EN MET 69:**

De Commissie merkt op dat "landroof" geen probleem vormt dat inherent is aan het misbruik van specifieke zwakke punten van de GLB-wetgeving. Deze verschijnselen houden veeleer verband met mogelijke tekortkomingen van de rechtsstelsels en met het toezicht op en de bescherming van de rechten van het individu in de lidstaten en moeten daarom in voorkomend geval via een algemene rechtsstatelijke benadering worden aangepakt.

Verwijzend naar de kwestie van "landroof" in het algemeen heeft DG AGRI in zijn jaarverslag van 2020 over de fraudebestrijdingsstrategie het totaal andere concept naar voren gebracht dat "landroof" "does not represent a problem inherent to the abuse of specific weaknesses of CAP legislation" (geen probleem vormt dat inherent is aan het misbruik van specifieke zwakke punten van de GLB-wetgeving).

Zoals door de Rekenkamer in paragraaf 56 is erkend, heeft de Commissie stappen ondernomen om de lidstaten richtsnoeren te verstrekken over de wijze waarop kwesties van landroof moeten worden aangepakt wanneer deze verband houden met "het ter beschikking hebben van grond".

Met betrekking tot "landroof" en frauduleuze praktijken wil de Commissie erop wijzen dat er een verschil bestaat tussen enerzijds het onrechtmatig verkrijgen van grond (hetgeen inhoudt dat de eigendom van de grond wordt verkregen door middel van criminele handelingen, zoals geweldsdaaden of intimidatie) en het vervolgens daadwerkelijk voldoen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden, en anderzijds het slechts voorwenden aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden te voldoen door valse en/of vervalste documenten over te leggen. Dit

laatste kan een probleem zijn dat met de fraudebestrijdingsmaatregelen van het betaalorgaan kan worden opgespoord.

## **FIGUUR 9 — TIJDLIJN VAN DG AGRI-RICHTSNOEREN VOOR LIDSTATEN**

De Commissie wijst erop dat zij zich bewust is van het belang van de aan de lidstaten te verlenen ondersteuning en dat zij in nauw contact staat met de betaalorganen van de lidstaten om overeenkomstig de ontvangen verzoeken de nodige ondersteuning te verlenen.

**74.** De Commissie is van mening dat zij de uitwisseling van beste praktijken op het gebied van fraudebestrijdingsmaatregelen ook heeft vergemakkelijkt via de conferenties van de betaalorganen vanaf 2019, voor zover deze gezien de COVID-19-beperkingen mogelijk waren, zoals tijdens de conferentie van oktober 2020, waar het Kroatische betaalorgaan een presentatie heeft gegeven. Ook via de vergaderingen van het Leernetwerk hebben er uitwisselingen plaatsgevonden. Bovendien zijn de seminars over fraudebestrijding in 2021 opnieuw van start gegaan en heeft DG AGRI altijd gereageerd op verzoeken hieromtrent van de lidstaten. In overeenstemming met de ontvangen verzoeken worden er in 2022 inderdaad andere seminars georganiseerd.

## **GEZAMENLIJK ANTWOORD VAN DE COMMISSIE OP DE PARAGRAFEN 75 TOT EN MET 78:**

*De Commissie houdt via de werkzaamheden van de certificerende instanties toezicht op de door de lidstaten uitgevoerde fraudebestrijdingsmaatregelen.*

De nationale fraudebestrijdingsmaatregelen worden via de werkzaamheden van de certificerende instanties en hun jaarverslagen aan de Commissie voortdurend gecontroleerd.

Dit toezicht wordt uitgevoerd in overeenstemming met de hieronder beschreven aanpak en de huidige wettelijke bepalingen:

Betaalorganen zijn wettelijk verplicht om fraudebestrijdingsmaatregelen in te voeren. Om de betaalorganen te helpen passende maatregelen te ontwikkelen, heeft DG AGRI de lidstaten richtsnoeren verstrekt over de toepassing van de accreditatiecriteria met betrekking tot fraudebestrijdingsmaatregelen.

De Commissie benadrukt dat, wat de fraudebestrijdingsmaatregelen betreft, de lidstaten onder gedeeld beheer zelf de regie in handen hebben. Richtsnoer 1 betreffende de accreditatiecriteria is een document met de door de certificerende instanties verwachte minimumeisen met betrekking tot de toetsing van alle accreditatiecriteria, met inbegrip van fraudepreventie en -opsporing. Meer specifieke richtsnoeren voor de lidstaten met betrekking tot fraudebestrijdingsmaatregelen, inclusief beste praktijken, zijn bijvoorbeeld verstrekt tijdens de vergadering van de deskundigengroep in november 2021.

Het niveau van de verslagleggingsgegevens is gebaseerd op het professionele oordeel van de certificerende instanties; de Commissie verduidelijkt echter dat bij geconstateerde tekortkomingen in verband met fraudepreventie en/of -opsporing deze adequaat zijn beschreven in de verslagen van de certificerende instanties. Indien de werkzaamheden van de certificerende instanties niet tot bevindingen hebben geleid, zijn de certificerende instanties niet verplicht nadere gegevens over de verrichte werkzaamheden te verstrekken.

De Commissie (DG AGRI) legt jaarlijks verschillende auditbezoeken af aan de lidstaten waarbij de uitvoering van de auditstrategie van de certificerende instanties en de kwaliteit van haar werkzaamheden met betrekking tot de beoordeling van het interne controlesysteem van het betaalorgaan, met inbegrip van de beoordeling van de accreditatiecriteria, worden getoetst.

**80.** Zoals duidelijk door de Rekenkamer is verklaard, voert de Commissie controles uit, maar dit zijn geen fraudeonderzoeken en mogen dat ook nooit zijn. De Commissie voert echter wel controles uit op de door de lidstaten ingevoerde fraudebestrijdingsmaatregelen.

Bij de door DG AGRI uitgevoerde accreditatiecontroles wordt rekening gehouden met de fraudebestrijdingsmaatregelen die door de betaalorganen in het kader van de componenten van de accreditatiecriteria zijn uitgevoerd, met name wat betreft *intern milieu, autorisatie van aanvragen* en *monitoring* (de risicobeoordeling wordt uitgevoerd in de planningsfase om na te gaan aan welke gebieden tijdens de audit aandacht moet worden besteed — in de planningsfase wordt altijd rekening gehouden met het frauderisico). In voorkomend geval hebben de bevindingen en aanbevelingen van DG AGRI geleid tot de uitvoering van plannen ter correctie of verbetering door de betaalorganen.

## Kader 10 — Het antwoord van de Commissie op beschuldigingen van misbruik van GLB-middelen in Slowakije

De Commissie merkt op dat de Slowaakse autoriteiten een aantal corrigerende maatregelen voor het betaalorgaan hebben doorgevoerd voordat de volledige accreditatie werd hervat. In de eerste maanden van 2022 zijn de Slowaakse autoriteiten nog steeds bezig met de uitvoering van een transformatieplan om de interne controlesystemen in het betaalorgaan verder te verbeteren, met name wat betreft niet onder het GBCS vallende uitgaven voor plattelandontwikkeling. Hoewel de Slowaakse autoriteiten de volledige accreditatie hebben hervat, hebben zij de betalingen met betrekking tot de niet onder het GBCS vallende investeringsmaatregelen voor plattelandontwikkeling niet hervat alvorens verdere verbeteringen uit te voeren. De Commissie heeft de terugbetalingsaanvragen van de Slowaakse autoriteiten opgeschort totdat de betalingen door de Slowaakse autoriteiten werden stopgezet.

**82.** Controle door monitoring is een controleaanpak die in het rechtskader van de EU is gedefinieerd en gebaseerd is op bezoeken ter plaatse (voor subsidiabiliteitscriteria, verbintenissen en verplichtingen die niet kunnen worden gemonitord) en het gebruik van nieuwe technologieën (voor subsidiabiliteitscriteria, verbintenissen en verplichtingen die wel kunnen worden gemonitord) als alternatief voor traditionele controlebenaderingen voor areaalgebonden steunregelingen en -maatregelen.

**83.** Wanneer de subsidiabiliteitsvoorwaarden voor areaalgebonden steun met behulp van gegevens van de Sentinel-satellieten (of andere gegevens met ten minste equivalente waarde) kunnen worden gemonitord (als “controleerbaar” kunnen worden beschouwd), wordt bij de aanpak met controle door monitoring gebruik gemaakt van geautomatiseerde processen om de naleving te controleren. Niet-afdoende resultaten worden opgevolgd door middel van semi-geautomatiseerde procedures. Wanneer al van tevoren duidelijk is dat de subsidiabiliteitsvoorwaarden voor areaalgebonden steun niet met behulp van gegevens van de Sentinel-satellieten kunnen worden gemonitord, moet onder de begunstigden een steekproef met bezoeken ter plaatse worden gehouden. Het voordeel van de aanpak met controle door monitoring ten opzichte van traditionele controlemethoden is dus het grootst wanneer alle subsidiabiliteitsvoorwaarden kunnen worden gemonitord. Met name maatregelen voor plattelandontwikkeling kunnen echter vaak subsidiabiliteitsvoorwaarden bevatten die niet met behulp van gegevens van de Sentinel-satellieten kunnen worden gemonitord. Om deze belemmering aan te pakken, voorziet het voorstel van de Commissie in een toekomstig areaalmonitorsysteem in de lidstaten waarbij gebruik wordt gemaakt van gegevens die niet van Sentinel-satellieten afkomstig zijn, zoals gegetagde foto's.

**84.** De Commissie wijst erop dat satellieten alleen de aan- of afwezigheid van fysieke verschijnselen op arealen waarvoor GLB-steun wordt aangevraagd, kunnen monitoren. Overtuigende satellietbevindingen kunnen dus wijzen op naleving of niet-naleving van subsidiabiliteitscriteria die met specifieke landbouwactiviteiten of -voorwaarden verband houden, maar bijvoorbeeld niet met criteria zoals administratieve voorwaarden met betrekking tot de begunstigde of de grond waarover deze begunstigde beschikt.

**85.** De geautomatiseerde verwerking van regelmatige satellietbeelden maakt het mogelijk om landbouwers te waarschuwen voor in aantocht zijnde deadlines die specifieke acties vereisen (zoals het maaien van een veld binnen een bepaalde deadline) en om landbouwers in kennis te stellen van geconstateerde gevallen van niet-naleving van de subsidiabiliteitscriteria voor de aangevraagde steun (zoals de niet-naleving van een ploegverbod). Het rechtskader voorziet in de wijziging of intrekking van steunaanvragen van begunstigden binnen bepaalde deadlines.

**86.** De aanpak met controle door monitoring wordt uitgevoerd door de bevoegde autoriteiten in de lidstaten. Met controle door monitoring kan de naleving of niet-naleving van subsidiabiliteitsvoorwaarden voor areaalgebonden steun worden vastgesteld, mits deze betrekking hebben op landbouwactiviteiten en -voorwaarden die met behulp van de Sentinel-satellieten kunnen worden gemonitord. Door opsporing van niet-naleving binnen de populatie van betrokken percelen vermindert de aanpak met controle door monitoring het risico voor de fondsen.

**90.** De Commissie heeft het gebruik van controle door monitoring al vanaf 2018 aangemoedigd. De Commissie heeft niet alleen vrije toegang verleend tot de Copernicus-diensten voor toegang tot gegevens en informatie (DIAS) voor GLB-monitoringdoeleinden, maar ook richtsnoeren opgesteld en bevordert daarnaast het wederzijds leren en uitwisselen van beste praktijken tussen lidstaten. Dat doet ze bijvoorbeeld door specifieke vergaderingen te organiseren waar lidstaten die reeds van controle door monitoring gebruikmaken, inzichten verschaffen en ervaringen uitwisselen op basis van de feitelijke uitvoering ervan. Daarnaast ondersteunt de Commissie de lidstaten met opleidingen, documentatie en IT-oplossingen in het kader van haar campagne voor controle door monitoring die erop gericht is om vermeende of werkelijke technische belemmeringen bij het gebruik van gegevens van de Sentinel-satellieten voor GLB-monitoring aan te pakken.

**91.** In 2021 is het gebruik van controle door monitoring in de lidstaten verdubbeld ten opzichte van 2020, waardoor de tussentijdse mijlpaal van de Commissie van 10 % van de oppervlakte cultuurgrond in 2022 werd overschreden.

**96.** De Commissie was ingenomen met de studie van het Europees Parlement (EP) uit 2021, waarin werd gewezen op dezelfde problemen waarmee de Commissie en de lidstaten worden geconfronteerd bij het verzamelen van informatie, waarbij de beschikbaarheid van informatie wordt bepaald door transparantievereisten en beperkingen als gevolg van Verordening (EU) 2016/679 (Algemene verordening gegevensbescherming, afgekort AVG). De resultaten van de studie over de 50 grootste begunstigden zijn in overeenstemming met de resultaten die DG AGRI over hetzelfde onderwerp aan de Commissie begrotingscontrole (CONT) van het Europees Parlement heeft verstrekt. Een aanzienlijk deel van het GLB (en cohesiebeleid) ondersteunt overheidsinvesteringen. DG AGRI heeft herhaaldelijk verklaard dat het bereid is met het Europees Parlement samen te werken om de transparantie waar nodig verder te verbeteren. In het nieuwe GLB 2023-2027 (artikel 98 van Verordening (EU) 2021/2116) zal een verplichting voor de lidstaten worden opgenomen om de informatie te verzamelen die nodig is voor de identificatie van begunstigden, met inbegrip van, in voorkomend geval, de identificatie van de groepen waaraan zij deelnemen, zoals gedefinieerd in artikel 2 van Richtlijn 2013/34/EU.

**97.** In het kader van gedeeld beheer is het de verantwoordelijkheid van de lidstaten om de informatie over begunstigden bekend te maken. De begunstigden van de GLB-middelen, met inbegrip van (op grond van het nieuwe GLB) eventuele groepen ondernemingen, moeten door de lidstaten jaarlijks achteraf op één website per lidstaat worden bekendgemaakt. Alle websites kunnen worden geraadpleegd via links op europa.eu: [https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/beneficiaries\\_en](https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/beneficiaries_en). De Commissie beraadt zich over de vraag hoe de transparantie over de ontvangers van EU-financiering verder kan worden vergroot in het kader van de komende herziening van het Financieel Reglement van 2018.

**98.** Om een aantal van de in de studie aan de orde gestelde kwesties aan te pakken, stelt de Commissie, met het oog op een algemene toepassing door de lidstaten, een geïntegreerd en interoperabel monitoringsysteem ter beschikking, met inbegrip van een enkel datamining- en risicoscore-instrument (momenteel Arachne genoemd). Het instrument verrijkt de gegevens die zijn verzameld voor de uitvoering van de middelen onder gedeeld beheer en de faciliteit voor herstel en veerkracht en maakt het mogelijk om, op basis van een reeks risico-indicatoren, de begunstigden, contracten en contractanten te identificeren die vatbaar zijn voor risico's op onregelmatigheden, fraude en belangenconflicten. Daarnaast onderzoekt de Commissie momenteel de mogelijkheid om de transparantieregels bij de komende herziening van het Financieel Reglement van 2018 te verbeteren.

### **GEZAMENLIJK ANTWOORD VAN DE COMMISSIE OP DE PARAGRAFEN 99 EN 100:**

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de openbaar toegankelijke informatie voor transparantiedoeleinden en de informatie die voor audit- en controledoeleinden voor nationale en EU-instansies beschikbaar is. De openbaar beschikbare informatie is gedurende twee jaar toegankelijk, terwijl de informatie voor audit- en controledoeleinden gedurende vijf jaar toegankelijk is. De ongeveer 25 % geanonimiseerde GLB-begunstigden in openbaar beschikbare gegevens zijn degenen die minder dan 1 250 EUR ontvangen en goed zijn voor ongeveer 1-2 % van de GLB-steun. Dit is het resultaat van onderhandelingen met de medewetgevers en houdt rekening met de uitspraak van het Hof van Justitie over deze kwestie, waarbij een evenwicht moest worden gevonden tussen de vereisten inzake evenredigheid en transparantie.

Voor het meerjarig financieel kader 2021-2027 en NextGenerationEU heeft de Commissie voorstellen ingediend ter verbetering van de verzameling door de lidstaten van gegevens over ontvangers van EU-financiering, die onder gedeeld beheer en in het kader van de faciliteit voor herstel en veerkracht wordt uitgevoerd. Deze voorstellen omvatten de registratie en opslag van gegevens over ontvangers van EU-financiering, met inbegrip van hun uiteindelijke begunstigden (indien de ontvangers geen natuurlijke personen zijn) in een gestandaardiseerd (elektronisch) formaat. De Commissie heeft ook voorgesteld het gebruik verplicht te stellen van een enkel datamining- en risicoscore-instrument om toegang te krijgen tot dergelijke gegevens, deze te analyseren en op basis van een reeks risico-indicatoren, de maatregelen, contracten en ontvangers die vatbaar kunnen zijn voor risico's op onregelmatigheden, fraude en belangenconflicten vast te stellen. Een dergelijk instrument zou de kwaliteit en vergelijkbaarheid van gegevens over de ontvangers van EU-financiering voor controle- en auditdoeleinden verbeteren en lidstaten in staat stellen hun audit- en controleactiviteiten doelgerichter te sturen en de Commissie in staat stellen haar toezichhoudende rol gericht te sturen. In Verordening (EU) 2021/2116 wordt het gebruik van het door de Commissie ter beschikking te stellen enkele datamining- en risicoscore-instrument niet verplicht gesteld. Voor het GLB is er echter een herzieningsclausule op grond waarvan de Commissie uiterlijk in 2025 een verslag moet indienen waarin het gebruik van het enkele datamininginstrument en de interoperabiliteit ervan worden beoordeeld met het oog op het algemene gebruik ervan door de lidstaten, indien nodig vergezeld van passende voorstellen.

**101.** De Commissie wijst erop dat de betaalorganen wettelijk verplicht zijn fraudebestrijdingsmaatregelen te ontwerpen en uit te voeren (Verordening (EU) nr. 907/2014).

### **GEZAMENLIJK ANTWOORD VAN DE COMMISSIE OP DE PARAGRAFEN 103 EN 104:**

De Commissie moedigt alle initiatieven van de lidstaten aan om bij het beheer en de controle van GLB-uitgaven gebruik te maken van technieken voor machinaal leren, onder meer om mogelijke onregelmatigheden en fraude op te sporen en te voorkomen. De Commissie heeft ook de uitwisseling aangemoedigd van dergelijke ervaringen en beste praktijken tussen de lidstaten die onder gedeeld beheer de daadwerkelijke controle van uitgaven uitvoeren.

Satellietgebaseerde monitoring van subsidiabiliteitsvoorwaarden en -vereisten — zoals het maaivoorbeeld in paragraaf 103 — vormt nu al een essentieel onderdeel van de controle door monitoring in verschillende lidstaten en dit zal in de toekomst bij het verplichte areaalmonitoringsysteem nog sterker zijn. Door de preventieve aanpak die in de aanpak met controle door monitoring is opgenomen, worden landbouwers op de hoogte gebracht van mogelijke gevallen van niet-naleving en kunnen zij hun aanvraag aanpassen of intrekken dan wel bewijs van het tegendeel leveren. Of de bij de controle door monitoring ontdekte niet-naleving een onregelmatigheid of fraude was, kan echter niet alleen op basis van de satellietgegevens worden vastgesteld.

**105. EERSTE STREEPJE** — Gegevensbescherming (zoals bepaald in de AVG) kan inderdaad de uitwisseling van informatie tussen verschillende actoren belemmeren. De Commissie is echter gebonden aan de geldende wetgeving.

De lidstaten hebben zich ook beroepen op deze wettelijke beperkingen inzake gegevensbescherming toen zij door de Commissie werden verzocht om lijsten op te stellen van de 50 grootste uiteindelijk begunstigden.

Daarom moeten de lidstaten in het kader van het nieuwe GLB begunstigden vragen aan het betaalorgaan op te geven van welke groep zij lid zijn wanneer zij steun aanvragen.

**DERDE STREEPJE** — Gezien het relatief lage foutenpercentage van het GLB en het zeer lage percentage vastgestelde fraude, hebben de lidstaten herhaaldelijk gewezen op de administratieve lasten voor het beheer en de controle van het GLB en de kostenvoordelen van pogingen om het foutenpercentage nog verder terug te dringen.

## **CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN** **(paragrafen 106 tot en met 112)**

### **Antwoorden van de Commissie:**

**107.** Landroof is een complexe en veelzijdige kwestie die niet inherent is aan het misbruik van specifieke zwakke punten van de GLB-wetgeving. De Commissie is van mening dat zij met betrekking tot het GLB proactief heeft gereageerd op het toenemende probleem van landroof, onder meer door de lidstaten richtsnoeren te verstrekken na de recente uitspraak in de zaak C-216/19, Land Berlin.

Wat de monitoring van de fraudebestrijdingsstrategieën van de lidstaten betreft, wijst de Commissie erop dat het GLB in gedeeld beheer wordt beheerd, waarbij de lidstaten een

voortrekkersrol vervullen in de strijd tegen fraude en dat er via de activiteiten van de certificerende instanties voortdurend toezicht wordt gehouden op de nationale fraudebestrijdingsmaatregelen.

**108.** Wat de frauderisico's voor het GLB betreft, deelt de Commissie het standpunt van de Rekenkamer dat de manieren om onrechtmatig van EU-middelen te profiteren (bijvoorbeeld door fraudeurs die op onrechtmatige wijze landbouwgrond willen verwerven en vervolgens steun willen aanvragen) waarschijnlijk het resultaat zijn van een efficiënt beheers- en controlesysteem, zoals het GBCS-LPIS, dat "fraudeurs" heeft gedwongen andere manieren te vinden om de steun te verkrijgen.

Zie ook het antwoord van de Commissie op paragraaf 49.

Zie voor de verwijzing naar "landroof" het gezamenlijke antwoord van de Commissie op figuur 7 en de paragrafen 50-51. De Commissie wil erop wijzen dat er een verschil bestaat tussen enerzijds het illegaal verkrijgen van grond (wat inhoudt dat de eigendom van de grond wordt verkregen door middel van strafrechtelijke handelingen, zoals geweld of intimidatie) en het vervolgens daadwerkelijk voldoen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden, en anderzijds het slechts pretenderen aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden te voldoen door valse en/of vervalste documenten over te leggen. Dit laatste kan een probleem zijn dat met de fraudebestrijdingsmaatregelen van het betaalorgaan kan worden opgespoord.

**111.** De Commissie herinnert eraan dat de nationale fraudebestrijdingsmaatregelen voortdurend onder toezicht worden gehouden door de werkzaamheden van de certificerende instanties en hun jaarverslagen aan de Commissie.

De Commissie benadrukt dat, wat de fraudebestrijdingsmaatregelen betreft, de lidstaten onder gedeeld beheer zelf de regie in handen hebben.

De Commissie (DG AGRI) voert jaarlijks verschillende auditmissies aan lidstaten uit om de uitvoering van de auditstrategie van de certificerende instanties en de kwaliteit van hun werkzaamheden voor beoordeling van het interne controlesysteem van de betaalorganen te controleren, met inbegrip van de beoordeling van de accreditatiecriteria.

Verder voert de Commissie controles uit die, zoals ook door de Rekenkamer duidelijk wordt verklaard, geen fraudeonderzoeken zijn en dat ook niet mogen zijn. De Commissie voert echter wel controles uit van de door de lidstaten ingevoerde fraudebestrijdingsmaatregelen.

Bij de door DG AGRI uitgevoerde accreditatieaudits wordt rekening gehouden met de fraudebestrijdingsmaatregelen die de betaalorganen in het kader van de componenten van de accreditatiecriteria hebben uitgevoerd, met name wat betreft de criteria *intern milieu, autorisatie van aanvragen* en *monitoring* (de risicobeoordeling wordt uitgevoerd in de planningsfase om na te gaan aan welke gebieden tijdens de audit aandacht moet worden besteed — in de planningsfase wordt altijd rekening gehouden met het frauderisico). In voorkomend geval hebben de bevindingen en aanbevelingen van DG AGRI geleid tot de uitvoering van plannen ter correctie of verbetering door de betaalorganen.

Zie het gezamenlijke antwoord van de Commissie op de paragrafen 75 tot en met 78 en het antwoord op paragraaf 80.

**112.** Wat de bevordering van nieuwe technologieën en kunstmatige intelligentie betreft, heeft de Commissie de lidstaten actief aangemoedigd om deze te gebruiken. Het gebruik van controle door monitoring door de lidstaten is aanzienlijk toegenomen. Bovendien tonen steeds meer lidstaten belangstelling voor het uittesten van Arachne. Dit is ook het resultaat van de inspanningen van de Commissie om deze nieuwe technologieën te bevorderen en toe te lichten.

Zie ook het antwoord van de Commissie op paragraaf 91.

## **Aanbeveling 1 — Een dieper inzicht in frauderisico's en -maatregelen bij de GLB-uitgaven verkrijgen en delen**

**1.A.** De Commissie aanvaardt de aanbeveling en is van mening dat er richtsnoeren zijn verstrekt. De Commissie benadrukt dat het ontwerpen en uitvoeren van een fraudebestrijdingsstrategie de verantwoordelijkheid van de lidstaten blijft. Naast richtsnoer 1 betreffende de werkzaamheden van de certificerende instanties met betrekking tot alle accreditatiecriteria heeft DG AGRI de certificerende instanties tijdens de vergadering van de deskundigengroep van november 2021 specifieke richtsnoeren verstrekt met beste praktijken over hun rol bij de beoordeling van de fraudebestrijdingsmaatregelen van de betaalorganen. In het kader van de toepassing van de nieuwe GLB-wetgeving zullen alle richtsnoeren voor de betaalorganen en certificerende instanties worden herzien en zullen in deze richtsnoeren specifieke richtsnoeren met betrekking tot de fraudebestrijdingsmaatregelen worden opgenomen.

DG AGRI houdt voortdurend toezicht op de werkzaamheden van de certificerende instanties met betrekking tot de beoordeling van de accreditatiecriteria, met inbegrip van de uitvoering van de fraudebestrijdingsmaatregelen op het niveau van de betaalorganen via de jaarlijkse goedkeuring van de rekeningen, waarbij alle door de certificerende instanties ontvangen verslagen worden beoordeeld, en via de specifieke missies waarbij de uitvoering van de auditstrategie van de certificerende instanties wordt geëvalueerd.

**1.B.** De Commissie aanvaardt de aanbeveling en zal toezien op de wijze waarop de betaalorganen de vereisten inzake “ter beschikking staande grond” toepassen, rekening houdend met de richtsnoeren en met inachtneming van het nieuwe uitvoeringsmodel en de focus op de systemen van de lidstaten.

Bovendien verspreidt de Commissie reeds beste praktijken onder de lidstaten in alle passende fora voor elementen van het GLB.

**1.C.** De Commissie aanvaardt de aanbeveling en zal tijdig een nieuwe horizontale frauderisicobeoordeling voor het GLB uitvoeren, zodat het nieuwe rechtskader op 1 januari 2023 kan worden uitgevoerd.

## **Aanbeveling 2 — Bevordering van het gebruik van nieuwe technologieën bij het voorkomen en opsporen van fraude bij GLB-uitgaven**

De Commissie aanvaardt de aanbeveling en is van mening dat zij is begonnen met de uitvoering van de voorgestelde maatregelen en de lidstaten zal blijven ondersteunen bij het gebruik van nieuwe technologieën, kunstmatige intelligentie en machinaal leren, ook voor het voorkomen en opsporen van fraude, voor zover deze systemen dat doel kunnen dienen.

**2.A.** De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

De Commissie wil de aandacht vestigen op het feit dat de lidstaten vanaf 2023 volledige subsidiariteit hebben bij het opzetten van hun controle- en sanctiesystemen. Vanaf 2023 zal het verplichte areaalmonitoringsysteem areaalgebonden interventies in alle lidstaten bestrijken met het oog op het meten van de beleidsprestaties. Dit verplichte gebruik van gegevens van de Copernicus Sentinel-satellieten in het volgende GLB wordt ingevoerd om de betrouwbaarheid van de jaarlijkse prestatieverslagen van de lidstaten te waarborgen. De onderliggende informatie die het areaalmonitoringsysteem zal verstrekken, kan ook door de lidstaten worden gebruikt om onregelmatigheden te voorkomen en de risico's voor het fonds te beperken.



**2.B.** De Commissie aanvaardt de aanbeveling. Zij is reeds begonnen met de uitvoering van de voorgestelde acties en zal de lidstaten blijven ondersteunen bij het gebruik van fraudeopsporingsinstrumenten.

De Commissie zal de lidstaten blijven aanmoedigen om het geïntegreerde IT-systeem voor datamining en risicoscores in Arachne te gebruiken en zal blijven voorzien in opleiding alsmede ondersteuning en technische bijstand verlenen om de toepassing ervan te bevorderen en het aantal lidstaten dat er gebruik van maakt, te vergroten. Parallel hieraan zal de Commissie de kenmerken van het IT-systeem, de gebruiksvriendelijkheid ervan en de interoperabiliteit met andere gegevensbronnen blijven verbeteren.

**2.C.** De Commissie aanvaardt de aanbeveling. Zij is van mening dat zij reeds beste praktijken voor het identificeren van fraudepatronen deelt. Wat kunstmatige intelligentie en machinaal leren betreft, overweegt de Commissie momenteel echter beste praktijken over het gebruik van AI in het algemeen uit te wisselen (GLB-monitoring en -evaluatie, analyse, productie van statistieken enz.) en, afhankelijk van de resultaten, te beoordelen in hoeverre AI voor het opsporen van fraude kan worden toegepast.